

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancațe nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Insereate
se primesc la Administrațiunea
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nus. Aug-n'old & Emerico Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bornak, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-közut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
lala. — RECLAME pe pagina
II-a o serie 20 bani.

„GAZETA“ lăse în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului nr. 50, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu d-nul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esom-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mente, cât și inserțiunile
sunt a se plăci înainte.

Nr. 24.

Brașov, Miercuri-Joi 1 (14) Februarie

1907.

„Să postim“....

La încheierea carnavalului radi-
calii independenți sunt cuprinși de gân-
duri posomorâte. Și nu este numai
ceva întâmplător, poate în urma mul-
telor nopți nedormite, ci este de astă-
dată întristarea sinceră din cauza si-
tuației problematice, în care a ajuns
guvernul coaliției, ce le tormentează
sufletul.

Amândouă foile radicale, aceea
ce reprezintă vederile aripei esterne
a majorității guvernamentale, precum
și aceea care propagă ideile malcon-
tențiilor contrari curentului dominant
se plângă și într'un fel, că trece tim-
pul și nu se mai realizează nici una
din garanțiile constituționale promise
de guvernul actual în Aprilie 1906,
când a venit la putere.

„Dile serioase ne așteaptă, să
postim! Poate că ne-am petrecut și
am jubilat prea mult dela încheierea
păcii cu Viena până azi“... „Din Viena
ne urgitează să dăm recruți și bani,
delegațiunea să voteze bugetele pe
doi ani, să fie rânduiala în armată
și în afacerile externe, ear, după-ce
le-am dat toate acestea, după-ce ar-
mata are recruți și milioanele, vin acum
și urgitează încheierea pactului eco-
nomic... iar noi în timp de șase luni
nu ne-am gândit nici la autonomia
comitatelor, nici la organizarea lor și
ca să le prevedem cu bani, și nicila
alte garanții pentru apărarea munici-
piilor, nici la legea electorală, ca vo-
inta națională să se valideze nefal-
zificată, (!) nici nu s-au luat măsurile ne-
cesare pentru-ca în cazul unei nouă
disolvări a dietei să fie garantată
conchemarea ei, chiar și atunci, când
s'ar întâmpla o schimbare la tron și
noul domnitor n'ar fi depus încă ju-
rământul regesc“.

Cam în acest mod se tânguește
foaia numită, și paralel cu ea să ja-

luește și un malcontent în „Nap“,
numărând unsprezece puncte de astfel
de „necesități garanțiale“ până acuma
nesatisfăcătoare.

Cum să și ajungă guvernul coa-
liției la vre-o rezolvare a amintitelor
chestiuni dificile, când după ce luni
de zile, cât a durat acțiunea de vo-
tare a necesităților armatei etc. nu
s'a ocupat decât de pretențiile agita-
țiunii ale naționalităților și de măsu-
rile ce trebuie luate în contra acestora,
iară de vre-o șase săptămâni și mai
bine înceace a fost cu totul absorbit
de afacerea Polonyi, care încă nu și-a
luat sfârșitul?

Numitele foi mai dau expresiune,
aci pe față, aci implicit și temerei,
că guvernul actual ar putea să cadă.

Tot cei posibil. Dar nu această
eventualitate — după-ce acum Viena
are cei trebuie — cât mai mult fap-
tul accentuat de „Magyarország“,
că acum cercurile diriguitoare din
Viena urgitează încheierea pactului, își
are seriozitatea sa actuală.

Prin realizarea reformei electo-
rale guvernul Beck și-a întărit pozi-
ția înăuntru, dar și-o va întări și în
afară de Austria, îndată ce se va ve-
dea, că poate dispune de-o puternică
majoritate în parlament, ceea ce după
noua lege electorală îi va succede cu
mare probabilitate. Stând astfel lu-
crurile câștigă o deosebită importanță
declarațiile, ce le-a făcut în Reichen-
berg (Boemia) ministrul german Prade,
din cabinetul Beck.

„In cele șase luni ale anului cu-
rent trebuie să se reguleze raporturile
economice cu Ungaria“, dise numitul
ministrul. „Și trebuie să se așeze pe
baze durabile; ear dacă nu ar suc-
cede aceasta, atunci el și cu toți Ger-
manii se vor vedea constrânși a se
alătura la strigătul radicalilor“: „Los
von Ungarn!“

Prade a accentuat indeosebi, că
guvernul austriac cere nu numai un
pact până la anul 1917, până la care
termen vor dura tratatele comerciale
deja încheiate cu statele străine, ci
un pact de durată mai lungă. E vorba
ca să fie pace cel puțin pe vre-o
douăzeci de ani, ca să nu înceapă din
nou, îndată după încheierea pactului,
frământările vechi în vederea rein-
noirii lui peste alți zece ani. Pactul tre-
buie să se încheie în anul acesta în
care se termină privilegiul băncii
austro-ungare și convențiunea mo-
netară.

E întrebare dacă va succede să
se facă pactul în anul acesta, stând
la dispoziția guvernelor în realitate
numai șase luni, dacă vom subtrage
două luni de vară. Vor trebui să se
înțeleagă aceste două guverne asu-
pra unui complex de chestiuni de
vamă, comerciale, financiare, monetare
și de impozite indirecte, ce le va da
atâta de lucru, încât nu se vor mai
putea ocupa serios cu alte chestiuni
grave.

Sunt prospecte aproape neîndo-
ioase așa dar, că va trece și anul
acesta fără ca guvernul coaliției să
poată face ceva pentru asigurarea așa
ziselor necesități garanțiale. Cel mult
va scoate la liman câte-un proiect de
lege maghiarizator, ca acela relativ la
regularea lefurilor învățătorilor.

Radicalii și malcontenții să-și pue
deocamdată pofta în cui și să se
dedea cu postul, căci nu degeaba au
zgrăvit pe perete multe pericole,
ce ar amenința coaliția din partea
austriacă.

Pericolul cel mai mare însă este
că Kossuth și soții ori se vor retrage
dela guvern, ori vor trebui să încheie
pactul economic cu Austria, înainte
de a avea în mână garanțiile dorite.

Alegerea de deputat al cercului Bocșa
se va face mâine, Joi. Alegătorii, cari sunt
în număr de aproape 4000, vor vota la trei
comisiuni. Cu toate acestea este de
prevăzut, că alegerea se va termina de
răzui noaptea. Ne-am îngrijit ca pentru
numărul nostru, ce apare mâine seara, să
ni-se comunice amănunte telegrafice des-
pre decursul alegerii.

Burdea Szilárd — cortezul lui Weissz
Julian. Pe lângă ministrul Kossuth și nume-
roși inspectori școlari și finanțari și alți
funcționari și impiegati ai statului, ne mai
vorbind de cele câteva sute de gendarmi,
cari cutreeră satele cercului Bocșa susțî-
nând ordinea și agitând pe față și sub
ascuns contra candidatului naționalist —
s'a ivit de vre-o câteva zile în cercul Boc-
șei un nou cortez în persoana indispensa-
bilului deputat *Burdea Szilárd*. Din știrile
ce ne sosesc din acest cerc rezultă, că se
lucră și agită în mod ne mai auzit pentru
reușita lui Weissz. Ilegalitățile sunt la or-
dinea zilei. Alegătorii, cari țin la candida-
tul naționalist, sunt pămâni și bătuți de
cătră gendarmi. Fisogăbirăul din Bocșa a
oprit comunicarea între alegătorii candi-
datului Dr. V. Branșe și a împedecat an-
gajarea de trăsuri. Deși toate farădelegiile
au fost anunțate telegrafic ministrului de
interne, persecuțiunile și neîndreptățile
merg strună.

Adunarea electorală, ținută Sâmbătă
în Bocșa, a decurs pe lângă toate aceste
în mod impozant. Au vorbit protopopul
Maxim Popovici, deputații C. Brediceanu,
Dr. G. Popovici și candidatul Dr. Branșe,
producând o însuflețire de nedescris.

Epilog la alegerea de deputat în Șiria.
Alaltăeri tribunalul din Arad a adus sen-
tința în procesul de agitație a mai multor
alegători români din comuna Covasini
(cercul Șirei) acuzați că ar fi strigat în
decursul vorbirii de program a candidatu-
lui kossuthist, Gabányi: „Să piară Unguria
și Fiecare ungar trebuie ucis!“ etc. Tri-
bunalul a osândit pe acușatul la oială la
2 ani și patru luni temniță. Apărător a
fost d-l dep. Dr. St. C. Pop. Au fost osân-
diți următorii Români: Ioan Cure, preot,
fiul său Aurel Cure, Tudur Cocos, Tudur Vas-
ilie au fost condamnați la câte 3 luni închi-
soare de stat, Mihail Vorțan, Iosif Căpru-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

De prin Ardeal.

I.

Intr'o sară geroasă de iarnă ședeam
la gura sobei cu moș Mitru, prietnul meu
și povestăș vestit în un întreg colț de
țară.

In sara aceea moș Mitru era indis-
pus, morăcinos. De alte ori era guraliv
și-mi spunea vesel povești cu smei și vâr-
colaci și cu mândre Cosânzene, dar acum
i-se oprea vorba în gât.

So vedea că e supărat de ceva.

— Ce ai moș Mitre astă-seară? Il în-
trebai eu. Mi-se pare, că azi nu ți-s toate
oile acasă.

— Apoi domnule, — grai el mai ane-
voie, să-ți spui drept sunt supărat pe d-vo-
astră, pe ăștia cari ati trecut prin școli, că
ne stricați toate lucrurile bune din bătrâni...
da zău, toate...

— Cum așa? moș Mitre.

— Eac'asa, că nu mai credeți nici în
vorbele rămase din moș strămoși. Acum
ați născocit și aceea, că neamul uriașilor
n'a stătut nici când pe lume, că cele ce
se spun despre isprăvile uriașilor nu sunt
decât niște povești, bune de a adormi copii
cu ele.

— Ei moșule, n'o fi tocmai așa.

— Ba așa, zău domnule, tocmai așa
este. Mai deunăzi mi-a cetit nepotul meu
Iovu într'o gazetă ce scrie acolo un domn
de ai d-voastră despre uriași. Zice, că ce-
tățile vechi de prin țară nu le-au zidit
uriiși, ci oameni ca noi, adevătelea stră-
moși și nici n'au fost uriași cândva...

— Ei, moș Mitre, vezi, eu nu-s așa
de necredincios — il intrerusei eu, mân-
gându-l, mie-mi place să ascult poveștile
despre uriași. Lasă la naiba pe domnul
acela din gazetă și ian mai spune-mi câte
ceva despre uriași și despre păsurile lor.

Lui moș Mitru i-se mai înviora inima
și începu:

— Apoi domnule, ce să-ți spui? Doar
și d-ta ai auzit, că în vremile de demult
pe întinsul hotarelor noastre erau pri-
căși uriași. Așa a rămas vorba din bătrâni
și vorba asta sfântă este. Și uriașii ăștia
erau oameni năpraznici...

— Oameni? — il intrerusei eu în-
trebător. Să fi fost uriașii oameni?

— Adecă să vezi domnule, uriașii au
fost un solu de oameni, cari se deosebeau
de rândul de oameni ce trăgește azi pe pământ,
că erau mari și sdraveni cât un munte.
Și apoi aveau și putere grozavă,
de răsturnau munții într'o mână. Așa erau
și mierile și fetele lor. Uneori se jucau
de-a dura cu staturile de piatră, cum se
joacă copiii cu petricelote. Să mă crezi
domnule, că câte un uriaș de acesta, dacă
se apuca de muncă, își plămăia într'o noapte
o cetate, cu ziduri de bolovani, cu turnuri

gata de tot, de gândeai că a crescut din
stârcă. D'apoi când da gălceava între ei
și se luau la hartă... ferește Doamne! ră-
scoleau munți și dealuri de la loc, de se
cutremura cerul și pământul...

Așa îmi povestea moș Mitru multe
minunății despre isprăvile uriașilor, iar eu
il ascultam cu evlavie, căci în cuvintele și
istorisirile lui se reoginda credința într-
gului nostru popor din Ardeal despre uria-
și. Ori încătrău își vei îndrepta pașii prin
țara aceasta muntoasă, presărate pe vâr-
furile de dealuri cu ruine de cetăți, vei
afla amintiri vii despre ei. Ori unde vei
da de alcături străvechi, de ziduri pără-
site și copleșite de mucigaiul vremii și vei
întreba, că oare cine au fost urzitorii lor
și cine și-a avut pe acolo sălaşurile, popo-
rul își răspunde:

— Nu știm; bătrânii spun că uriașii!
Putem zice, că Ardealul e țara uriașilor,
cum nu este nici o altă țară, din câte o
împrejmuesc. Îți vine să crezi, că țara Ci-
clopilor lui Ulise din legendara anticitate
a fost una cu țara Ardealului. Aceiași uria-
și năpraznici ie-au stăpănit pe amândouă.

Legende despre uriașii din Ardeal
sunt din cele mai frumoase produse ale
literaturii noastre populare. In ele aflăm
împreună realul cu jocul de fantazie al
poporului și fiecare din ele este o alego-
rie frumoasă, sau ne dă o învățătură
morală.

De la o vreme încoace însă — cam
de vre-o doi-trei secoli — legende despre

uriiși se gată. Neamul uriașilor — așa ne
spun povestășii — a perit, s'a stins de pe
fața pământului, făcând loc rândului de
oameni de azi. Plăsmuirile lor sunt cetățile
romane surupate din Dacia și cetățile și
castelele din evul mediu, de pe timpul ca-
valerilor. Un exemplu ne va face învede-
rat aceasta. Cetatea de la Hunedoara, zi-
dită de Ioan Huniade la 1452 (secolul XV)
e plămăuită de uriași, dar cetatea de azi
a Alba-Iuliei, construită între anii 1715—
1738 (secol XVIII) nu mai este alcătuită
de a uriașilor. Neamul de uriași se stinsese.

Odinioară, când pe plaurile Ardea-
lului viețuiau uriași, o parte din ei își
aveau locuința în Jidovina, un munte în
cuprinsul Munților-Apuseni. Acești munți
frumoși și estinși au în unele locuri parți
de o rară sălbăcie. Mai pronunțat e
acest caracter sălbatic al formațiunii mun-
ților dela Sălcive în jos, de ambele părți
ale văii Arieșului în dreapta pe la Trăe-
cău, Piatra Bedeului și apoi spre sud până
pe la Piatra Cetii, iar în stânga râului pe
la Belloara, Vidolm, Ocoliş și Runc, apoi
trecând Valea-Jerii până la Cheia Turzii
și Cheia Turului. In acest ținut prevalează
formațiunile de calciu, în cari prin ero-
ziune se formează chei, strămtori, gauri
suterane, văgăune și peșteri, stânci și
muchi de dealuri pieșuve și alte forma-
țiuni bizare. Acest ținut e *Karst-ul ar-
delean*, deosebindu-se de Karstul de lângă
marea Adriatică prin bogăția de verdeață.

cean, Virgil Ţigan și G. Flore la 4 luni închisoare de stat, Tudur Todor Tuț la 3 luni închisoare ordinară. In contra sentinței s'a făcut recurs.

Juriul din Cluj. Intr'un proces de presă intentat preotului român Simeon Zéhan din Orosfalău, din cauza unui articol, ce l'a publicat în »Unirea« din Blaj, juriul din Cluj a dat un verdict de achitare. Articolul intitulat »Școalele naționalităților« nu cuprindea nimic agitator. Insuși procurorul trebui să recunoască aceasta, dar totuși nu-și retrase acuzațiunea. Se vorbea în acel articol de »molochele maghiarizării, ce stă să înghită naționalitățile, cari sunt mai slabe și pot fi mai ușor sugrumate« și se adăgea, că »naționalitățile vor primi lupta, deși ca mai slabe, știu că vor fi învinse; va scrie însă cel puțin istoria, că și-au împlinit datoria«.

Preotul Zéhan s'a prezentat la pertractare cu apărătorul său Dr. Iuliu Pordea. După vorbirea procurorului și a apărătorului juriul a achitat pe acuzat.

Cu cinci zile mai înainte juriul a condamnat pe acuzatul Vas. E. Moldovan, care a zis în articoli săi învinuitori în fond tot ceea ce a zis cu puține cuvinte preotul Zéhan, numai că a scris cu ceva mai mult temperament și a renunțat de a-și lua apărător, crezându-se destul de forte de a se apăra însuși. Și totuși ce groznică deosebire între rezultatul procesului dela 5 Februarie și a celui de alaltăieri! Ivirea unor astfel de contraste indică starea deplorabilă ce a creat-o la noi sistemul de prigoniri politice.

Procesul de presă al ziarului slovac »Katolický Noviny« s'a pertractat alaltăieri înaintea curții cu jurați din Pojun. Colaboratorul numelui ziar, d-l Robert Schnoch, a fost acuzat pentru agitație și preamărare de crimă. După requisitoriul procurorului Glosz, făcut după clișeu cunoscut și după vorbirea de apărare, acuzatul a fost condamnat la un an închisoare, 800 coroane amendă și acoperirea cheltuielilor. Schnoch a fost imediat deținut. La proces a asistat și dep. Iuriga.

Liceul „George Lazar“.

Acest liceu e cel mai nou între cele patru licee ale Bucureștilor. Ca liceu el datează numai dela 1890, iar ca gimnaziu, cu 4 clase, dela 1859/60.

In acest an Petru Poenaru, pe atunci director al eforiei școalelor și unul din foștii elevi ai lui G. Lazar, au hotărât, împreună cu Ioan Maiorescu și cu alți membri ai eforiei, ca să reînnoiască aducerea a-minte a nemuritorului Lazar printr'un nou așezământ de cultură umanitară a tinerimei, care să poarte numele lui.

Primul local al acestei școale a fost etajul de sus al unei case particulare, casa Macescu, din strada Jignița. După o jumătate de an eforia închiriază întreaga aceea casă pentru școală. Iar după câțiva ani gimnaziul Lazar s'a mutat în strada St.

Gheorghe, unde e azi gimnaziul G. Șincal și unde a rămas până la 1890.

Localul fiind foarte nepotrivit pentru un gimnaziu, directorul școalei cerea în fiecare an dela autoritatea superioară înflințarea unui local vrednic de numele patronului ei și de capitala țerii. Din norocire regele vizită gimnaziul pe timpul esamenelor și, văzând reaua stare a localului școalei, îndemnă pe consilierii săi, să ia măsurile trebuincioase pentru ridicarea unui local propriu.

La îndemnul augustului suveran și după multe stăruințe ale directorilor și profesorilor școalei, dintre cari Ștefan Mihailescu a fost mult timp și secretar al ministerului cultelor și inspector general al școalelor, ministerul hotărâ în sfârșit ridicarea actualului local. Acest adevărat palat al muzelor, înălțat în colțul sud-vestic al frumoasei grădini a Cismegiuului, pe bulevardul Elisabeta, s'a isprăvit la 1890, când și gimnaziul fu transformat în liceul Lazar.

Mobilierul vechiu al liceului se mărginea la bănci, table și un foarte redus material didactic, între cari era de însemnat charta Daciei de A. Gr. Laurianu. De asemenea se făcuse un început de bibliotecă prin trimiterea de cărți din partea ministerului, cum și prin alocarea în buget a unei sume anuale de 500 lei pentru cumpărarea de cărți.

Gimnaziul Lazar înse a avut noroc de o serie neîntreruptă de buni profesori, cari stăruiau pe întrecute pentru îmbunătățirea școalei și pentru dezvoltarea învățământului și culturale naționale. Astfel erau: Petru Popescu, de origine de peste munți, cunoscut prin spiritul național, care-l însufla elevilor; Const. Adam, primul director al școalei, care spunea cu un fel de mândrie, că în 10 ani n'a lipsit dela școală decât de 3 ori, fiind bolnav; distinsul profesor de matematici, D. Mirescu, astăzi pensionar, care era întruparea exactității în împlinirea datoriei, și stăruințelor căruia, ca director, se datorește, în mare parte, înființarea localului de astăzi, și alegerea unui vrednic personal didactic la transformarea gimnaziului în liceu.

Parte din profesorii acestui liceu s'au distins și ca savanți, ca literați și publiciști de valoare. Astfel au fost: Const. D. Georgian, cunoscut prin întinsa lui erudițiune; asemenea Anghel Demetrescu, traducătorul discursurilor lui Macaulay și autorul mai multor studii estetice literare și biografice; Ștefan St. Mihailescu, fost secretar general al ministerului cultelor și inspector general al școalelor, însemnat și ca ziarist, redactând mai mulți ani, împreună cu D. A. Laurianu, revista »Transacțiunile literare și științifice«, și ziarul cotidian »România liberă«, ziar independent, al cărui director era D. A. Laurianu. St. Mihailescu era și un talentat conferențiar al Ateneului și autorul unor însemnate publicațiuni pedagogice și științifice; d. Vasile D. Păun, fost profesor de limba, literatura și istoria română al prințului moștenitor, și mult timp director al liceului Lazar. Dânsul face și azi parte din personalul didactic al acestui liceu, și are un loc în istoria literaturii ca scriitor de valoare. Intre publicațiunile sale amintesc aici numai »Sihistrul«, o

frumoasă compozițiune epică de peste 500 de versuri, și »Ficțiune, imagine și comparațiune«, un interesant studiu de literatură poetică.

Pășind pe urmele acestor vrednici luminători ai tinerimei, profesorii de azi ai liceului »George Lazar«, în frunte cu zelosul lor director, d. Marin Dimitrescu, au ridicat însemnătatea acestui așezământ de cultură așa, încât el este azi cel dintâu liceu în România în toate privințele, atât prin bogata înzestrare a școalei cu necesariul material didactic, cât și mai ales prin dezvoltarea instrucțiunii, prin disciplina școlară și prin educațiunea ce se dă tinerimei.

O deosebită luare aminte merită activitatea dezvoltată în cultivarea muzicii, desenului și gimnasticii, dexterități prin cari se introduce armonia necesară între educațiunea intelectuală, morală și fizică. Pentru progresele realizate în aceste arte sunt vrednice de toată lauda ostenețele și sacrificiile ce fac maestrul de muzică I. Costescu, maestrul de gimnastică D. Ionescu, și pictorul și maestrul de desen N. Bran, medaliat la expozițiunea jubilară cu medalia de aur.

La liceul G. Lazar s'a înființat în anul acesta, din inițiativa și prin stăruințele meritosului director, d. M. Dimitrescu și a colegilor săi, și prima bibliotecă populară a capitalei.

Dar pentru toate acestea să lășăm cuvântul d-lui director, care în zilele trecute, la serbarea aniversării de 48 ani a acestei instituțiuni, după un te deum celebrat în localul școalei de părintele Simeon Popescu, profesor de religione, în asistența unui numeros și ales public, a ținut un memorabil discurs.*)

Tot atunci d. profesor de limba germană, C. P. Ionescu, a ținut o interesantă conferință despre »Friederich Paulsen și însemnătatea ideilor lui pentru țara noastră.«

La sfârșitul conferinței sale, d. Ionescu făcu binevenita propunere, ca excursiunea ce elevii liceului o fac în fiecare vară după esamene, sub conducerea directorului sau a profesorilor, în vara viitoare s'o facă la mormântul lui George Lazar, în Avrig; și cu acel privilegiu să reînnoiască monumentul lăsat în părăsire dela acel mormânt.

Știm, că bunul român, contele Scarlat Rosetti, cunoscut prin patriotismul său, trecând într'un an pe la Avrig, în locul umilei cruci, cu un epitaf filosofic, făcut de însuși Lazar, a ridicat un frumos monument de piatră, cu o inscripțiune care, în două versuri, exprimă întreaga măreață operă de renaștere a lui G. Lazar. Nu știm, în ce stare se va găsi azi acel monument. Dar ori cât de frumos ar fi, nici el, nici statua de pe bulevard, din fața universității, ridicată tocmai pe locul, unde, într'o chilie părăsită din curtea bisericii S. Sava, Lazar a deschis prima școală română, — nu ajung cu mărțul monument ce Lazar și l'a ridicat singur prin activitatea sa de apostol al reînvierii naționale a Românilor, monument atât de bine simbolizat astăzi prin liceul, ce poartă numele său.

M. Strajan.

*) Il vom publica într'unul din numerii următori ai »Gaz. Trans.« — Red.

Salariile învățătorilor. Ziarul »Budapesti Hirlap« este informat, că ministrul instrucțiunii publice, contele Apponyi, va depune pe biroul dietei deja săptămâna aceasta, probabil în ședința de Joi, proiectul de lege privitor la regularea salariilor învățătorilor școalelor primare.

»Magyarország« de azi desminte stirea de mai sus zicând că proiectul de lege este gata, dar încă n'a trecut prin conziliul de miniștri. Afară de aceasta proiectul de lege al lui Apponyi, înainte de a fi depus pe biroul camerei, mai trebuie prezentat după obiceiul constituțional și monarhului pentru prealabila aprobare. Având toate acestea în vedere — zice numita foaie — acest proiect va putea ajunge în cameră numai pe la finele lunii lui Februarie.

Ministrul Jekelfalussy la Maj. Sa. Din Viena se anunță că Maj. Sa monarhul a primit erî în audiență pe ministrul de honvezi Jekelfalussy, care a mulțumit Maj. Sale pentru distincțiunea de care a fost făcut părtaș prin numirea sa de proprietar al unui regiment. După aceasta ministrul Jekelfalussy a prezentat Maj. Sale proiectul votat al contingentului de recruți pro 1907, spre sancționare.

Mandatul ministrului Günther. Alegătorii din cercul Igló au proclamat într'o mare întrunire electorală, ținută Lună, unanim de candidat de deputat al cercului Igló pe ministrul de justiție Anton Günther.

Pregătiri electorale în Austria. La începutul lui Martie a. c. se va ținea în Viena o mare conferință generală din tot imperiul a »partidului creștin-social«, la care vor lua parte și numeroși delegați din Tirol. Conferințele ale acestui partid se vor ținea mai multe în Tirol. Vor lua parte la ele și deputații dietali Dr. Gesmann, Dr. Pattai, Dr. Weiskirchner, Steiner ș. a.

Este de mare interes mișcarea din sinul Germanilor și a Cehilor pentru concentrarea partidelor cu ocaziunea viitoarelor alegeri. Până acuma însă n'au ajuns nici unii nici alții la un rezultat favorabil.

Conziliul național cehic, neputând să ia o deciziune, se negociază acum direct pentru concentrare între reprezentanții Cehilor bătrâni, a Cehilor tineri, a radicalilor și a Cehilor socialiști. Greutatea principală formează împărțirea mandatelor între diferitele partide.

Studentii vienezi pentru studenții ruteni din Lemberg. Dumineca trecută studenții dela universitatea din Viena au ținut un meeting, în care au protestat în contra arestărilor în masă a studenților ruteni dela universitatea din Lemberg. Poliția capitalei mobilizase, deoarece se temea ca nu cumva să se ia de păr studenții ruteni cu cei poloni.

Vechea inimizitate între Poloni și Ruteni s'a dat din nou pe față. Rutenii dela universitatea din Lemberg o pășesc ca și alții în situație analogă, sunt asupriți din partea polonă. Lucrurile au mers până la vătămarea persoanei și a cinstei naționale a Rutenilor. Această i-a amărât provocând un șir de demonstrațiuni din parte-le, în urma cărora rectorul și senatul universi-

Karstul adriatic ne prezintă un fel de pustietate nudă, pe când Karstul ardelean e acoperit cu păduri, printre verzura cărora își scot capetele pleșuve muchile de dealuri, stâncile și stanurile de peatră, brăzdate de puhoale. Nuditatea lor înegrită de vreme formează un contrast isbitor cu viociunea verde a pădurilor, ce le încadrează.

In stânga văii Arieșului, pornind din trunchiul Muntelui-Mare*) spre răsărit se înșirue între alții, puternicii munți Urdașul, Scărișoarele, pe coaste cu stânci pleșuve, înfloritoare, apoi Vulturesele și Jidovina.

Jidovina are o culme lungăreață, dela vest spre est și e loc cultivat, cu sâmnături. Săpând pe aici lucrătorii au aflat scoici de mare, rămășițe de pe timpul, când culmile noastre de munți erau spălate de talazurile mării. Apoi s'au aflat în pământ un ciocan de peatră, o cărămidă cu mănunchiu și hârbe dure de vase, urme de ale existenței omului preistoric pe aceste locuri**). Coastele de cătră răsărit ale Jidovinei sunt alcătuite din stanuri de peatră, uuele de mărimea caselor. Ele să zăresc și din drumul, ce se așterne pe malul

*) A nu se confunda cu Dealul-Mare, dintre Abrud și Zlatna.

**) Muzeul »Asociațiunii«, ar putea să-și activeze de aci obiecte preistorice, cu ajutorul preoților sau altor fruntași din apropiere, până nu le vor duce străinii.

Arieșului și apar groznică, înspăimântătoare.

»Acele stânci sau colți de peatră — scrie un bun cunoscător al acestui ținut — cât casele de mari, au forma unei prizme, uneori sunt de formă cilindrică, sau se asamănă cu buțile umflate pe la mijloc. Te prinde mirarea, când le vezi așezate una peste alta și atârând uneori în aer, încât ți-se pare că cu un drug de fer le-ai putea rostogoli de vale. Ici-colo afli și câte doi colți, așezați unul deasupra celui-lalt, mai arareori și câte trei.«

Acest munte și-l'a ales de locuință o parte din uriași și așa se povestește, că stanurile de peatră de pe coaste au fost așezate acolo de ei. Uriașii erau așa de mari, și de năpraznici, încât stăteau cu un picior în vârful Urdașului și cu celălalt în Jidovina și din Urdaș luau stanurile de peatră și le mutau pe coastele Jidovinei, unde se văd și azi.

Așa spun unii, dar alții mai știutori povestesc, că uriașii aduceau piatra din Muntele-Mare, pășind de pe acest munte în Scărișoare, din Scărișoare în Vulturese și de aci apoi în Jidovina, pași într'adevăr de uriași, deoarece depărtarea între acești munți ține mai bine de două oare.

Atât de increzuți erau în putere acești uriași, încât în sumeția lor s'au rezervat contra ceriului. Așa a rămas vorba din bătrâni, că uriașii din Jidovina au ținut sobor și au luat hotărâre să ridice pe vârful muntelui o cetate cum nu se

mai pomenise, care să ajungă până la cer și din ea să intre cu puterea în împărăția ceriurilor.

Și au ridicat cetatea. Dar când au ajuns cu zădăritul până la bolta cerească, au observat, că și-au uitat jos sfredelul, cu care erau să găurească cerul. Au trimis îndată pe o femeie de a lor, să-l aducă. Femeia se obosi numai coborând treptele cetății dela cer până la pământ și când privi de jos și văzu calea ce are s'o mai facă, blăstămă cetatea, grăind:

— Risipi-o-ar Dumnezeu să o risipească, că mare înaltă-i.

Atunci ca prin minune cetatea uriașilor se surupă într'o clipă. Jidovina rămase așa, cum este și azi.

Iată așa pedepsește Dumnezeu pe cei îngâmfăți și cari se dedau la lucruri păcătoase.

Din veste din poveste se mai spune, că între uriașii din Jidovina era unul bătrân, ca veacul, de li crescuseră genele peste lumina ochilor, încât nu mai vedea bietul și-l purta de cărjă fata sa.

Odată, într'o zi frumoasă de primăvară, la poalele Jidovinei arau doi oameni în țarină cu un plug cu 6 boi. Moșneagul auzind glas de om în vale, întreabă pe fată, că ce este, pe cine vede în vale.

— Pe cine să văd, răspunse fata, eacă văd nește vermuleț scormonind pământul! Apoi fata coborând din Jidovina, lua

în șurtă oamenii și pe cei 6 boi și-i duse sus în munte la tatăl său.

Acesta le dădu mâna, dar oamenii îi întinseră ferul plugului. Uriașul strănse ferul cu așa putere, de li încovoia și gândind că e mâna unui om, zise:

— Slăbănogi oameni mai sunt și a-ceștia!

Apoi mai gândindu-se puțin și presimțind că neamul uriașilor se va stânga nu peste mult, grăi cătră fată:

Draga tatii, să duci pe oamenii aceștia de unde i-ai adus și să-i lași în pace, că nu peste mult neamul lor va stăpâni și Jidovina și întreg rotogolul pământului!

Legenda aceasta are o variantă.

In apropierea Trascăului, lângă satul Sângerzi se află pe o culme de deal niște frumoase ruine de cetate.

Sunt ruinele vechei cetăți a Sângiorzului, construită de Cielu Thoroczka, vicevoevodul Ardealului, pe timpul marelui năvăliri a Tatarilor. De atunci cetatea a rămas în proprietatea familiei grofești Thoroczka. Pe vremuri unii din stăpâni cetății se vede, că au tiranizat pe iobagi, căci la începutul secolului XVI poporul se răscoală contra stăpânului de atunci al cetății, Francisc Thoroczka și ocupându-o i-a dat foc. Pe timpul răscoalei lui Francisc Rákoczy a avut aceeași soartă și de atunci a rămas în ruină.

Legenda ne spune, că cetatea Sân

tar au alergat la procuror și au făcut să fie arestați mulțime de studenți ruteni.

Vorbitorii dela meetingul studenților vienezi au condamnat arestarea studenților ruteni ca nelegală și pusă la cale numai de șleahța polonă. Au fost provocate anume, zise Dr. Hargner, pasiunile studenților ruteni, ca să se dovedească, că ei sunt numai toleranți la universitatea din Lemberg. Nu va succeda nici odată celor din șleahța polonă (boierilor) să subjuge poporul rutean — zise deputatul Pernstorfer numai studenții ruteni să rămână credincioși poporului lor.

Meetingul studenților universitari vienezi a protestat apoi printr-o rezoluțiune contra procedurii senatului universitar și a autorităților din Lemberg și în contra arestării în masă a studenților ruteni, cerând imediata liberare a celor arestați.

În dieta croată a încetat obstrucțiunea, după ce a succedat în cele din urmă a se stabili o înțelegere între Starcevicenii obstrucționari și între coaliția sârbo-croată. S'au înțeles și s'au învoit cu toții ca în adresa dietei către Regele, să se vorbească numai de națiunea croată ca națiune politică, ear Sârbii să fie amintiți simplu ca popor.

Cronica din afară.

Alegerile din Rusia. Ziarul rusesc »Rejecs« află că alegerea a 105 deputați din opoziție este absolut sigură. Membrii comitetului de alegere a socialistilor au primit citație din partea judeului de instrucție, că pe ziua de 20 c. sunt chemați pentru a da samă de fapte grave. »Rejecs« apune că citațiile s'au făcut pentru ca fruntașii socialisti să nu poată lua parte la alegeri.

Din Moscova se telegrafiază că opoziția constituțională a triumfat. Toți alegătorii, în număr de 180, sunt aleși dintre cadeți. Toate celelalte poartide sunt învinse.

Din Odesa vine știrea, că toate străzile unde se află localuri de alegere, sunt închise de soldați și polițiști. Partidelor din opoziție li-s'a interzis agitația și mai toți fruntașii au fost închiși. Huliganii au încercat în mai multe locuri să provoace dezordini, dar au fost împedeți de poliție.

După alegerile din Germania. Din Berlin se anunță, că partidul centrului a renunțat la dreptul său, cel care, fiind cel mai numeros partid al viitorului Reichstag, de a fi ales din rândurile sale viitorul președinte al »Reichstag«-ului, pe motiv, că stând pe picior de războiu cu guvernul, nu poate să fie pus în fruntea biroului camerei un membru al centrului, care ca președinte are datoria să rezolve agendele »Reichstag«-ului și să mijlocească contactul între Reichstag și împărat. Viitor președinte va fi ales prin urmare un membru al partidului conservator.

Situația în Bulgaria. Partidele opoziționale bulgare desfășură o mare agitațiune contra guvernului. Duminecă s'au ținut în mai multe orașe din provincie adunări de protestare. Pe Dumineca viitoare sunt convocate numeroase meetinguri în Sofia și alte orașe și deoarece în același timp se vor ținea și adunări ale

giorzului a fost zidită de uriași și uriașii i-au fost vechii locuitori.

Intr-o zi frumoasă de primăvară o fată de uriaș, curioasă să vadă lumea din afară de zidurile cetății, de unde nu eșie încă, s'a coborât în vale. Aici a dat de doi oameni, cari arau cu un plug cu 6 boi. Fata i-a considerat drept jucării, i-a luat frumuseț în surt, și ducându-i în cetate, i-a arătat veselă tătăne-său.

Tată-l a certat-o și i-a poruncit să-i ducă îndărăpt, zicându-i:

— *Acești vor stăpâni în viitor pământul!*

Legenda aceasta, cu deosebire varianta ei din urmă, este o admirabilă alegorie.

Stăpânii de odinioară ai cetăților, cu puterea lor oligarhică, ne închipe pe uriașii legendari. Ei au să peară de pe fața pământului, viitorul fiind al altui rând de oameni, al plugarilor, al democrației.

Cuvintele uriașului prevestesc schimbarea vremilor, sunt cântecul viitorului, ne arată răsăritul soarelui libertății popoarelor...

— *Tai-se pare — prin un qui pro quo — că stai pânditor la leagănul lui Andreiu Mureșianu și Ursitoarele diafane vin și prevestesc viitorul, cântând lin și tainic abia perceptibil: Desțeapă-te Române!...*

Silvestru Moldovan.

partisanilor guvernului, sunt temeri de mari turburări.

Incordarea între Vatican și guvernul francez pare a deveni tot mai mare, ceea ce dovedește următorul caz: Cardinalul secretar de stat Merry del Val a avertizat pe cale telegrafică aspru pe episcopul francez Lacroix, fiindcă a făcut o vizită ministrului de culte Briand. Totodată episcopul Lacroix a fost chemat la Roma ca să dea explicații verbale.

În Nizza s'a întâmplat, că deoarece episcopul de acolo n'a voit să predea statului de bunăvoie clădirea seminarului de preoți, aceasta a fost deschisă, evacuată și apoi închisă cu forța. Profesorii și elevii s'au fost baricadați știind că în 5 l. c. va sosi poliția. 20 de soldați de geniu au trebuit să muncească mult până ce au depărtat toate piedecile spărgând ușile. Atunci au eșit alumnii cu dascălii lor cântând în sunetul clopotelor. Aceștia erau gata a se lupta cu ce le-ar fi venit în mână, dar episcopul i-a admoniat să fie cuminți și să cedeze forței.

Sinodul patriarhatului ecumenic a ales deunăzi patru membrii noi și adevăca pe metropolii din Castoria, Cozana, Strumița și Calimnos, cei trei dintâi în Macedonia. Cei dintâi doi dintre aleși sunt compromiși și sunt eșchiși de către conziliul provincial administrativ. Înalta Poarta va protesta deci în contra alegerii lor. Sinodul a destituit apoi pe metropolitul dela Enas din cauza purtării sale morale și l'a exilat la muntele Atos. Metropolitul dela Casandra învinuit tot din cauza imoralității și-a dat însuși demisiunea spre a se putea retrage la muntele Atos, ceea ce Sinodul i-a încuviințat.

ȘTIRILE ZILEI.

— 31 Ianuarie v.

Un dar regelui Carol. Regele Carol a primit Luni în audiență pe d. Al. Ciurcu, prim ajutor de primar, cu care s'a întreținut timp de o oră și jumătate despre diferite chestiuni de edilitate și despre vizita la Viena a delegației consiliului comunal al Capitalei. Cu acest prilej d-l Ciurcu a remis regelui un foarte frumos tablou religios alegoric, pe care Papa Piu X a scris și iscalit cu propria sa mână o binecuvântare și care fusese predat d-lui Ciurcu de marele editor din Viena, d-l Nedomansky, cu ocazia aflării delegației române în capitala Austriei, spre a fi prezentat regelui. Papa Piu X a iscalit numai trei asemenea tablouri, din care unul pentru Maj. Sa Monarhul, unul pentru Dr. Lueger și unul pentru regele Carol.

Dela curtea regală română. Regele și regina României au făcut Sămbătă o preumblare, prin oraș într'un automobil închis, care a fost comandat în străinătate și a sosit zilele trecute. Aceasta e prima preumblare pe care o face Regele în oraș, de când s'a însănătoșat.

Petrecerea cu dans aranjată Luni seara în sala Redutei de către studenții gimnasiului rom. gr. or. din Brașov, a succedat foarte frumos, luând parte un public destul de numeros. Quadrilul I. s'a jucat de către 50 părechi, iar veselusul joc a durat până în zorile zilei în mijlocul celei mai mari animații. În pauze cunoscutul fotograf brașovean, d-l Schwartz, a fotografiat mai multe grupuri. Fotografii făcute pe cărți ilustrate au succedat foarte bine și au fost înmulțite și împărțite încă în decursul petrecerii.

Avansare. Foia oficială ung. face cunoscut, că d. Gavrilă Maroș, care a fost mai mulți ani funcționar la direcțiunea financiară din Brașov, a fost avansat secretar definitiv la direcțiunea financiară din Oradea-mare.

Necrolog. În București a încetat alaltăeri din viață fratele ministrului de războiu general Manu, d-l Constantin I. Manu, fost prefect și deputat.

Starea sanitară a primarului Lueger. Din Viena se anunță că în starea primarului Vienei, Dr. Lueger, se poate constata o serioasă îmbunătățire. El a petrecut o noapte liniștită. Dimineața s'a sculat la 8 jumătate și a mâncat cu multă poftă. Alaltăeri toată ziua a petrecut-o foarte bine. Aseară a mâncat cu poftă și a beut vin roșu. Medicii au constatat o mare îmbunătățire. — »Rathhaus-Coresp.« anunță cu data de 11 l. c. că Dr. Lueger în sara acelei zile n'a avut friguri și că se simte mai bine. Pulsul și temperatura sunt normale și a luat la sine hrană suficientă.

Cu privire la catastrofa din Muscel, căreia au căzut victimă 15 țărani români,

țărani Ioan Iliu, singurul supraviețuitor al acestei catastrofe, povestește următoarele amănunte: Pe când mergeam în grupuri, deodată cei ce mergeau înainte au zărit un vuet în urma lor. Intorcând capul spre locul de unde veneau vaețele, ei văzură cu groază cum cei din urmă fură acoperiți de zăpada ce se prăvălea de pe ambele maluri. Voiam să fugim, dar era prea târziu, căci lățimea lavinei fiind de vre-o sută de metri toți fură înmormântați de vii. Ion Iliu, care a scăpat numai grație unei minuni, povestește că puțin mai sus în dreptul lui se afla un fag gros din cauza căruia valul de zăpadă s'a despicat în două reunindu-se însă mai în vale. În această despăcătură a fost cuprins Iliu la o adâncime de vre-o 3 metri. Având însă aer în deajuns, el nu a putut fi înăbușit, ci își frământa creierul cum să iasă. El avu ideea fericită de a trage încet zăpadă sub picioarele lui înălțându-se din ce în ce și izbutind astfel, să iasă de-asupra stratului de zăpadă. Bietul Iliu a trebuit să se muncească de Duminecă dim. până Luni spre ziua ca să-și măntuiască propria-i existență. Eșit la aerul liber, aproape fără conștiință și degerat se relintoarse spre local de unde plecaseră cu toții, la un bordei, unde rămăseseră doi alți tovarăși ai lui.

»Corporațiunea industrișilor din Brașov«. Ministrul de comerț ung. a aprobat statutele »Corporațiunii industrișilor din Brașov«, care în curând își va începe activitatea sa.

Cu controlul acestei corporațiuni a fost însărcinat în înțelesul statutelor domnul I. Dozsa, directorul școlii de meserii din loc.

Această corporațiune are — precum știm — în vedere promovarea intereselor industrișilor locali.

Dascălilor sași din Reghin, celor dela școlile elementare ca și celor dela școlile medii, precum și predicatorului evanghelic de acolo, li s'au îmbunătățit salariile, acordându-li-se un adaus din cauza scumpetei traiului, pe cinci ani dela 100 până la 400 coroane. Această urcare a salariilor s'a făcut pe baza sumelor intrate din contribuțiile benevoale ale membrilor comunității bisericești.

Arderea unei mari galerii de tablouri. În vila milionarului Wanamaker, din Philadelphia, a izbucnit Luni un incendiu grozav. Milionarul acesta are o pinacotecă de mai multe milioane de dolari, între cari două picturi ale lui Munkacsy »Christos înaintea lui Pilat« și »Golgota«. Afară de aceste 2 tablouri ale lui Munkacsy a ars toată galeria.

Balul »tulipanului«. În Budapesta s'a dat în 10 l. c. un bal în favorul cunoscutei »lige a tulipanului«. A luat parte la el și arhiducesa Augusta (văduva arhiducelui Iosif) cu suita sa și somitățile aristocrației maghiare. Damele prezente purtau tot numai haine fabricate în Ungaria, ba și giuvaere ungare pe cât s'a putut. Și sala fu decorată cu motive ungurești. În fruntea comitetului aranjator a fost contesa Lud. Battyany, o soră a ministrului de interne conte Andrassy.

Camera română a votat în ședința de Luni împământuirea cunoscutului pictor român Kimon Loghi.

Loteria expoziției din Milano avea un câștig principal de un milion de lire. Alaltăeri s'a prezentat în biroul comitetului expoziției dimpreună cu doi martori d-l Gustav Lehmann, un impiegat al uzinei electrice din Romont, cantonul Freiburg (Elveția) și a prezentat lozul, cu care a făcut el câștigul de un milion.

Bancherul Osiris din Paris, de origine evreu, dar creștin, murind de curând a lăsat, precum știm, printr'un legat o sumă foarte însemnată în favorul *institului Pasteur*. Se vorbea de 25 de milioane. Se constată însă acum, că a lăsat numitului institut o rentă anuală de 60,000 de franci, cu destinațiunea ca suma aceasta să fie folosită pentru scrutații ale boalelor de cancer (rac), de tuberculosă și a altor boale contagioase. Osiris, se zice, încunjura societatea Evreilor speculanți și-și petrecea timpul mai tot în societate cu oameni învățați. A fost un om foarte econom. Femeia sa, care fu catolică, a murit de mulți ani.

Mare epidemie de tifos domnește în comuna Csikszentdomokos din Ciuc. Pe fiecare zi mor câte 4—6 persoane, așa că satul este aproape decimat.

Zăpadă în Spania. Zilele aceste a nins foarte tare în Spania. Madridul este aproape îngropat în zăpadă. Roadă portocalelor e nimicită, fiindcă și frigul e mare.

Un rescript imperial rusesc ordonă emisiunea unei rente de Stat cu 4 la sută pentru o sumă de 70 milioane de ruble, pentru nevoile teritoriale și indigene și pentru acoperirea cheltuielilor extraordinare prevăzute în bugetul Statului.

Inarmările Chinei. După știri din Londra, China are intențiunea să creeze patru escadre. Prima în Marea Galbenă, cu stațiuni în insula Khaokhan, a doua în Golful Pecchili, cu stațiune în Jangkhang, lângă Weihaiwei, a treia în Archipelagul Kourane cu stațiune la Hsianglane, și a patra în Marea de sud a Chinei cu stațiune la Pakkoî. Biroul de război a decis să stabilească o Academie de marină la Tien Sin și școli de marină la Nanking, Woukung, Canton și Trakow, unde ofițerii de marină chinezi vor fi instruiți sub direcțiunea unor ofițeri englezi și japonezi.

În cancelaria avocatului Dr. Eugen Bran în Teaca (Teke) află imediat aplicare un candidat de avocat.

În cancelaria notarială a subscrisului află imediat aplicare un tânăr depun versat în afacerile notariale. Condițiunile li-se vor comunica reflectanților în scris. Traian Radu, not. cerc. în Feneș u. p. Zalatna.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 13 Februarie. S'a răspândit versiunea că în curând va demisiona cabinetul Bek. Ziarele oficiale dezmint versiunea.

Viena, 13 Februarie. Partidul radical a decis să combată cu înverșunare candidatura ministrului Bek în viitoarele alegeri. Ei au hotărât ca la toate întrunirile pe cari le va convoca el, să participe cu toții și să-l silească a se explica asupra celor două proiecte ale sale privitoare la legea căsătoriilor și a învățământului elementar.

București, 13 Februarie. Se anunță din Sulina că vaporul »Styria« al Lloydului austriac, venind dela Constanta a fost prins de ghețuri și se află în mare primejdie. S'au trimis ajutoare.

Sofia, 13 Februarie. Redactorii, cari au publicat articole vehemente la adresa principelui în ziarele »Den« și »Balcansa Tribuna« au fost condamnați primul la 1 an închisoare și 2000 lei amendă și celălalt la 2 ani închisoare și 5000 lei amendă.

Petersburg, 13 Februarie. Până acum au sosit comunicări exacte aspra alegerilor din 13 din cele 21 de guvernăminte. Conform acestor comunicări, opoziția a câștigat până acum 105 mandate. Aceste guvernăminte sunt: Ecaterinoslav, Kasan, Liolan, Moscova, Nijni-Novgorod, Peru, Novgorod Samara, Simbirk, Tauria, Tiwer, Charkov, Kerson. În toate guvernămintele cadeții și stanga au reușit cu mare majoritate. La aceste guvernăminte se mai adaugă încă Voronez, Kaluga, Kiew, Pensa și Rejan, unde opoziția va câștiga cel puțin 45 mandate.

Petersburg, 13 Februarie. Polițiștii au arestat pe asasinul guvernatorului Alexandrovski din Pensa. El e evreu și e fiul inginerului Anatoliu Piterman. El venise din Saratov și până la comiterea crimei trăise în Pensa, într-o casă de mahala.

Diverse.

Foametea în Rusia. Capelanul englez din St.-Petersburg W. A. Macleed, a trimis tuturor ziarelor londoneze un apel prin care cere ajutorul tuturor cetățenilor englezi pentru țărani din Rusia. »Provincii întregi, spune preotul, mor de foame; tifosul și foamea seceră sute de vieți omești pe fiecare zi. Foametea se întinde și peste alte provincii, boalele de asemenea. Țărani mor literalmente de foame. Sute de sate stau acoperite de zăpadă, iar locuitorii lor stau trântiți prin colibele lor, așteptându-și unul după altul moartea. Foametea din anul acesta întrece cu mult pe cea din 1891. Guvernul este în imposibilitate de a veni în ajutor tuturor și nu mai rămâne decât ca cetățenii din toată lumea să ajute pe cei nenorociți«.

În urma acestui apel s'au constituit vre-o trei comitete la Londra, care prin liste de subscripții, caută să trimeată țărănilor ruși cât mai multe ajutoare.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branică.

